

Finansdepartementet

Yttrande över Finansdepartementets promemoria Bibehållet reseavdrag med vissa förstärkningar för arbetsresor med bil

Bakgrund

Finansdepartementet har remitterat ärendet *promemorian Bibehållet reseavdrag med vissa förstärkningar för arbetsresor med bil* (Fi2022/02813), till Region Stockholm för yttrande. På grund av remissens korta svarstid yttrar sig regiondirektören på Region Stockholms vägnar.

Riksdagen har i juni 2022 beslutat om propositionen Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk. Ändringarna som följer av propositionen innebar att en regionalt differentierad skattereduktion som är avståndsbaserad och färdmedelsneutral skulle ersätta den nuvarande kostnadsbaserade avdragsrätten för resor mellan bostad och arbetsplats. Enligt de nya reglerna skulle skattereduktion göras med 50 öre per kilometer för arbetsresor till den del resan överstiger en nedre avståndsgrens på 15 kilometer men inte en övre avståndsgrens på 80 kilometer. För de som bor och arbetar i vissa storstadskommuner i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län är den nedre avståndsgrenen 30 kilometer. Den nya avståndsbaserade och färdmedelsneutrala modellen för skattelättnad för arbetsresor skulle ha trätt i kraft den 1 januari 2023.

Regeringen har tillsammans med Sverigedemokraterna kommit överens om att reseavdraget i sin nuvarande form ska behållas. Det innebär att den nya modellen för skattelättnad för arbetsresor, som riksdagen beslutat om i juni 2022 och som skulle ha trätt i kraft vid årsskiftet, inte ska införas. Schablonbelopp som får dras av för kostnader vid arbetsresor med egen bil eller förmånsbil föreslås också att höjas för att bättre motsvara de faktiska kostnaderna. För arbetsresor med förmånsbil som drivs med elektricitet ska däremot inga ändringar göras i förhållande till dagens regler.

I Finansdepartementets promemoria framgår att en skattelättnad för arbetsresor fyller en viktig funktion och det är motiverat att göra skattelättnaden mer gynnsam än i dag. Den nya modellen som riksdagen beslutat bedöms i promemorian vara bristfällig i flera avseenden. Modellen tar inte tillräcklig hänsyn till personer som bor och arbetar på landsbygden,

i områden där kollektivtrafiken är bristfällig, och som är beroende av bilen för att ta sig till arbetet. Systemet riskerar att minska den geografiska omfattningen av lokala arbetsmarknader och påverka arbetsmarknaden negativt. En annan icke önskvärd effekt av den avståndsbaserade och färdmedelsneutrala modellen som förs fram är risken för överkompensation i förhållande till de faktiska kostnaderna för vissa arbetspendlare.

I Finansdepartementets promemoria föreslås att det nuvarande reseavdraget behålls i sin nuvarande form och att den avståndsbaserade modellen för skattelättnad för arbetsresor inte införs. Det belopp som får dras av för kostnader för arbetsresor med egen bil höjs till 2 kronor och 50 öre per kilometer. Avdraget för drivmedel vid arbetsresor med förmånsbil höjs till 1 krona och 20 öre per kilometer med undantag för förmånsbilar som helt drivs med elektricitet för vilka rätten till avdrag fortsatt ska uppgå till 95 öre per kilometer.

Den ekonomiska effekten av en höjd schablon för avdrag för resor till och från arbetsplatsen medför minskade skatteintäkter för kommuner och regioner med sammanlagt -1,7 miljarder kronor.

Förslaget om att den avståndsbaserade modellen inte ska införas medför ingen ekonomisk effekt jämfört mot nuvarande modell, men ger minskade skatteintäkter för kommuner och regioner med sammanlagt -5,1 miljarder kronor jämfört med riksdagens beslut den 9 juni 2022 (prop. 2021/22:228).

Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2023.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm har i tidigare yttranden ställt sig positiv till ett system som är färdmedelsneutralt och ser att det kan gynna kollektivtrafikresandet jämfört med dagens system. En överflyttning av arbetsresande från bil till kollektivtrafik ger positiva effekter för miljön och klimatet, och även för framkomligheten i trafiken. Region Stockholm anser samtidigt att de invändningar som regionen riktat mot modellen i tidigare yttranden ska beaktas (RS 2021-0843, RS 2022-0419).

Region Stockholms invändningar som lämnats i samband med tidigare yttrande *Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk* samt *Utökade skattelättnader för arbetsresor och justerade avdrag för tjänsteresor och hemresor* var att

YTTRANDE
2022-10-26RRD2142
RS 2022-0758

Region Stockholm såg positivt på översynen och många delar i förslaget, som kan skapa förutsättningar för ökat hållbart resande. En överflyttning av arbetsresande från bil till kollektivtrafik ger positiva effekter för miljön och klimatet, och även för framkomligheten i trafiken.

Region Stockholm bedömer att den föreslagna regionala differentieringen av skattereduktionen kan få oönskade konsekvenser för boende i svårtillgängligare delar av s.k. storstadskommuner med i övrigt god tillgång till kollektivtrafik. Stockholms län är Sveriges tredje största landsbygds-län. Region Stockholm ifrågasätter om avståndsbaserad ersättning är rätt väg att gå i storstadskommunerna där restiden snarare än avståndet är det som påverkar resvanor och resmönster. En dimension som behöver fördjupade analyser är risken att minskade intäkter från trängselskatter kan påverka möjligheten att finansiera utbyggnad av kollektivtrafiken.

Region Stockholm ställer sig positiv till förslagen i promemorian om att utöka skattelättnaderna jämfört med vad som framgår av regeringens proposition 2021/22:228, som riksdagen beslutade om den 9 juni 2022. Region Stockholm vill återigen framföra vad som anförts i tidigare yttrande, RS 2021-0843, att nackdelen med att knyta en högre avståndsgräns till vissa utvalda storstadskommuner är att den geografiska avgränsningen riskerar att bli för grov. Region Stockholm anser att även detta borde ha beaktats i promemorian.

Carina Lundberg Udelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Godkänd av Carina Lundberg Udelepp, 2022-10-26